

Tittel	Tilleggskrav ved import av levende kamelider
Dato	09.03.12
Erstatter	-

Norsk husdyrnæring ønsker en føre-var holdning til import, der risikoen ved å importere blir vurdert opp mot nytteverdien av importen. Det er størst risiko for å spre smitte ved flytting av levende dyr sammenliknet med sæd og embryo. Norsk husdyrnæring vil derfor alltid anbefale å importere nytt avlsmateriale i form av sæd og embryo fremfor import av levende dyr.

Alle offentlige krav må være oppfylt ved import. Kontakt Mattilsynet for informasjon om offentlige bestemmelser.

Det er viktig å kontakte KOORIMP tidlig i prosessen når man planlegger å importere dyr. KOORIMP vurderer dyrehelsen i avsenderlandet og eksportbesetningen, og tilpasser tilleggskravene etter det. Dette er en oversikt over minimumskravene ved import av levende storfe. Fullstendig oversikt over tilleggskrav blir utarbeidet etter at KOORIMP har vurdert avsenderland og eksportbesetning. Tilleggskravene skal dokumenteres i eget skjema og ved laboratorierapporter. Alle prøveresultater skal være negative for de smittestoffene det er undersøkt for.

Eksportbesetningen:

- Det skal i utgangspunktet ikke importeres fra besetninger som har importert levende dyr.
- Det skal ikke vaksineres mot paratuberkulose i besetningen.
- Besetningen skal være med i overvåkingsprogram for paratuberkulose og ha dokumentasjon på at den er fri for sjukdommen. Alternativt skal de ti eldste dyra i eksportbesetningen være undersøkt for paratuberkulose (dyrking av avføring med avlesning tidligst etter fire måneder) med negativt resultat. Dersom mordyret fremdeles er en del av besetningen, skal hun inngå i testgruppen.
- Besetningen skal være fri for tuberkulose og pseudotuberkulose

Krav til eksportdyr:

- **Opprinnelse:** Dyrene skal være født i eksportlandet.
- **Isolat:** Dyrene skal siste 30 dager før sending oppstalles atskilt fra dyr som ikke skal eksporteres til Norge. Dyra skal stå på tørt underlag.
- **Prøvetaking:** I løpet av de siste 30 dagene før eksport, skal dyrene testes med negativt resultat for:
 - IBR (serologi, ELISA)
 - Brucella abortus (serologi)
 - BVD (virus isolasjon og serologi)
 - Bluetongue (serologi)
 - Salmonella, dyrking to ganger med minst 2 ukers mellomrom

- **Behandling:** Dyrene skal behandles med antibiotika (DHS) mot leptospirose, og med ivermectin mot parasitter før de eksporteres.

Etter ankomst til Norge:

Ved ankomst til Norge skal dyra isoleres i isolat godkjent av Mattilsynet.

Reaksjonsmønster ved brudd på kravene

Det foreligger avtale mellom organisasjonene bak KOORIMP om å vurdere nødvendige tiltak dersom tilleggskravene ikke er oppfylt ved import av levende kamelider til produksjonsenheter som også holder andre matproduserende dyr (storfe, småfe, svin).

KSL: Å kunne dokumentere at KOORIMP tilleggskrav er oppfylt ved import av dyr er et krav i landbrukets kvalitetssystem (KSL). Manglende oppfyllelse av KOORIMP tilleggskrav kan gi KSL-trekk for melk- og kjøttproduksjon. For å unngå KSL-trekk på slakt krever kjøttbransjen at *all* kjøttproduksjon fra gården, det vil si alle dyreslag hvor det er utarbeidet KSL-krav, oppfyller KSL-standarden.

Forsikring: I forbindelse med forsikringsutbetalinger risikerer dyreeiere som ikke følger KOORIMPs tilleggskrav ved importer å få avkorting i erstatningen.

Avlsarbeid: I tillegg kan avlsorganisasjonene nekte å ta inn dyr til teststasjoner, levere sæd til og utføre semintjenester i besetningen. Slakteriene kan nekte omsetning og formidling av levende dyr til og fra besetningen.

Ansvar: Import av levende dyr vil alltid innebære en risiko for å få inn sykdommer. Å følge KOORIMP tilleggskrav reduserer risikoen. Mange av de sykdommene som det blir stilt tilleggskrav om kan spre seg lett mellom dyr og besetninger. Å følge opp tilleggskravene handler om å opptre ansvarlig for dyrehelse, velferd og økonomi i både egen og andres husdyrproduksjon.